

**สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด**

**The Current Conditions, Desired Conditions, and Needs
for Participatory Academic Administration Guidelines in Small Schools under the
Roi -Et Secondary Educational Service Area**

วรรณิศา ทาสะอาด¹ และรัชณีเพ็ญ พลเยี่ยม²

Wannisa Tasa-ard¹ and Ratchaniphen Phonyiam²

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}

Faculty of Education and Human Development Roi Et Rajabhat University^{1,2}

Corresponding author, E-mail: 66918101015@reru.ac.th¹, R.Pphonyiam@reru.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำนวน 250 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรแบบแบ่งชั้นตามตารางเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, $S.D.=0.22$) สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, $S.D.=0.20$) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

คำสำคัญ : แนวทาง, การบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม, สถานศึกษาขนาดเล็ก

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the current situation, the desirable situation, and the necessary requirements for a participatory academic administration approach for small-sized schools under the supervision of the Roi Et Secondary Educational Service Area Office. This research is a survey-based study. The sample of the research consisted 250 school administrators and teachers, the sample used the Krejcie and Morgan Table. Stratified Random Sampling. The instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The research instrument used is a questionnaire, and the statistics used mean, standard deviation, and modified priority needs index. The results of this study found that 1) The overall and individual element of small-size school participatory academic administration were at the moderate level ($S.D. = 0.60$) The overall and individual desirable state shown at the highest level ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.20$). Their priority needs index was at the highest level on the learning process development. The research tool was a questionnaire with a reliability of a current state was 0.96 and a reliability of a desirable state was 0.98.

Keywords: Guidelines, Participatory Academic Administration, Small-sized Educational Institution.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามมาตรา 8 การจัดการศึกษานั้น ให้ยึดหลักการศึกษาลดละทิ้งชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องตามมาตรา 9 ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) อีกทั้ง กระบวนการจัดแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2579 เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติตามหลักและแนวทางในการบริหารการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและแผนที่วางไว้ เพื่อที่จะทำ ให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญ ในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกับบุคคลอื่นใน สังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ โลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้าง ความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก

ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับ การธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ ความสำคัญกับการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถ ของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรง กดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายใน ประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมี คุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น การศึกษาไทยนอกจากจะต้องตอบโจทย์ ประเทศแล้ว ยังต้องตอบโจทย์การศึกษาของโลกด้วย ซึ่งดูได้จาก บริบทใหญ่ ได้แก่ สภาพปัญหาและความต้องการ นโยบายของรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) นโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570 ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และทิศทางแผน การศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2561-2574) ก็จะพบว่ามุ่งเน้นไปที่การ ยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และ ลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้อง กับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศโดยการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษามีขอบข่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านของสถานศึกษา ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม การทำความเข้าใจเพื่อสร้างจุดมุ่งหมายร่วมกันของบุคลากร ในสถานศึกษา จึงเป็นความสำคัญอันดับแรกของการบริหารงาน วิชาการการบริหารงานวิชาการต้องตระหนักในความสำคัญและสาระ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การวางแผนการบริหารงาน การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำแผนการบริหารงานวิชาการสู่การปฏิบัติ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลงานวิชาการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับ

ผู้เรียน สถานศึกษาคือแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่อจะเปรียบเทียบ สถานศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นจะต้องเปรียบเทียบกันในเรื่องของงานวิชาการ (ทสสี วงศ์ยืน, 2555) ดังนั้น การบริหาร สถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการจึงให้สอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริงทางสังคมจะต้องมีการติดตามกำกับกับการดำเนินงานให้ เกิดผลตามเป้าหมายตลอดจนการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (อุทุมพร จามรมาน และคณะ, 2553)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญในการสนับสนุน ให้การบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการของ ผู้บริหารที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในสถานศึกษาได้เข้าร่วมในการวางแผน เสนอแนะความคิดเห็นเพื่อ ประกอบการตัดสินใจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงาน เสริมสร้าง การทำงานเป็นทีม เกิดความคิดสร้างสรรค์ และใช้ความเชี่ยวชาญ ของแต่ละคนในการแก้ปัญหาได้ ซึ่งเป็นการทำงานภายใต้พื้นฐาน แนวคิดของการกระจายอำนาจเป็นกระบวนการของการให้ผู้ใต้ บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งอยู่บนพื้นฐาน ของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่ การบริหารของพวกเขาให้เข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง และต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงแค่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย (สมยศ นาวิการ, 2554) ดังนั้นคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการบริหาร ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาจำเป็นต้อง มีบทบาทและมีส่วนร่วมในฐานะผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการบริหารจัดการ การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

สถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 37 โรงเรียน ใน 18 อำเภอ แบ่งเป็น 7 สหวิทยาเขต พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กหรือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

โดยเฉพาะมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การมีส่วนร่วมในการนำเสนอความต้องการของชุมชนในการ จัด การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ เช่น การจัดทาสุด อุปกรณ์การเรียนรู้จากภายนอก ท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อจัดทาสุด อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษา ยังไม่ดีเท่าที่ควร 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เช่น การวิเคราะห์ จุดอ่อน-จุดแข็ง เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็กยังไม่ครอบคลุม ในเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการ จัดการศึกษา เป็นต้น 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการจากภาคประชาชน เพื่อตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กยังไม่ครอบคลุมการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลทางการศึกษา ให้แก่ท้องถิ่นได้รับทราบยังไม่ทั่วถึง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด, 2567)

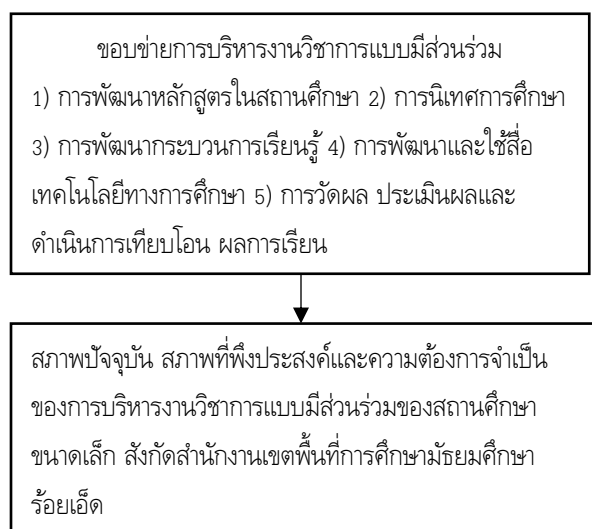
จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้เกี่ยวข้องกับการ จัด การศึกษา จึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาร้อยเอ็ด และนำผลที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริม สนับสนุน การบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด และนำมาเป็นสารสนเทศใน การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 37 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 73 คน ครู 557 คน รวม 630 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) แล้วทำการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากนั้นกำหนดสัดส่วนตามจำนวนของประชากรแบ่งตามสหวิทยาเขต ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน ครูผู้สอน จำนวน 223 คน รวม 250 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามสหวิทยาเขต

สหวิทยาเขต	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1. สหวิทยาเขตพระขัติยวงษา	13	118	5	47
2. สหวิทยาเขตสาเกตนคร	11	84	4	33
3. สหวิทยาเขตศิลาทอง	12	97	4	39
4. สหวิทยาเขตพัฒนวิทย์	8	55	3	22
5. สหวิทยาเขตทุ่งกุลาทอง	9	71	3	28
6. สหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม	10	60	4	24
7. สหวิทยาเขตเมืองแสนสามารวิทย์	10	75	4	30
รวม	73	557	27	223
รวมทั้งสิ้น	630		250	

ที่มา : กลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (ข้อมูลปีการศึกษา 2567)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และ น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) การหาค่าคุณภาพเครื่องมือ คือ 1) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปซึ่งพบว่าค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าผ่านเกณฑ์จึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ด้วยวิธี Item Total Correlation โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยผู้วิจัยได้ผลวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48-0.88 ค่าความเชื่อมั่นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ส่วนแบบสอบถามที่พึงประสงค์ มีความน่าเชื่อถืออยู่ระหว่าง 0.54- 0.98 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ซึ่งสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามเสนอผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย พร้อมทั้งประสานขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. วิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดแปลผลค่าเฉลี่ย 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2. วิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยใช้เทคนิค Priority Need Index: (PNI_modified) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) เพื่อนำผลที่ได้มาจัดลำดับความต้องการจำเป็น

(PNImodified) โดยรวมของการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมทั้ง 5 องค์ประกอบ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ
การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
ขนาดเล็ก โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ค่า (PNI_modified)	เรียงลำดับ ค่า (PNI_modified)
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น		
1. ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	3.50	0.55	ปานกลาง	4.81	0.27	มากที่สุด	0.37	5
2. ด้านการนิเทศ การศึกษา	3.28	0.54	ปานกลาง	4.55	0.30	มากที่สุด	0.39	4
3. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	3.12	0.29	ปานกลาง	4.74	0.35	มากที่สุด	0.52	1*
4. ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษา	3.18	0.26	ปานกลาง	4.60	0.33	มากที่สุด	0.45	3*
5. ด้านการวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้	3.19	0.45	ปานกลาง	4.78	0.25	มากที่สุด	0.47	2*
โดยรวม	3.25	0.22	ปานกลาง	4.69	0.20	มากที่สุด	0.44	

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สรุปผลดังนี้ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือด้านการนิเทศการศึกษา อันดับที่ 3 คือด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนการศึกษา อันดับที่ 4 คือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อันดับที่ 5 คือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 3 คือ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อันดับที่ 4 คือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อันดับที่ 5 คือด้านการนิเทศการศึกษาตามลำดับ และค่าความต้องการจำเป็น มีค่าดัชนี PNI Modified สูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อันดับที่ 2 คือ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อทางการศึกษา อันดับที่ 4 คือด้านการนิเทศการศึกษา อันดับที่ 5 คือด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยการแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นผู้บริหารที่มีการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลกระทบต่อระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม เช่น การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ขอบเขตของกิจกรรมและความพร้อมของทรัพยากรและเครื่องมือต่าง ๆ สอดคล้องกับผลวิจัยของ ชนิตา ชัยสุภวัฒน์ (2560) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และเทพยุดา เสนาฤทธิ์ (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลวิจัยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบัน คีวร ตั้งจิตตมาภรณ์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 3.01 อยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เนื่องจากการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสถานศึกษา ในการวางแผน ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนโดยมีเป้าหมายหลักคือ การสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกลิมพล จันดา และเหมมิญญ์ ธนัทธมิมณี (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน นุชเรศ คำดีบุญ (2564) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเทพยุดา เสนาฤทธิ์ (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากค่าสูงสุดไปค่าต่ำสุด ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาจุดมุ่งหมายของของหลักสูตรสถานศึกษาดังที่ รุ่งชัชดาพร เวชชาติ (2555) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวเอง โดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ภารดี อนันต์นาวิ (2557) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการนิเทศ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับจิตมา วรรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะในการลงมือปฏิบัติและมีเจตคติทางบวกส่งผลให้บุคคลเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

3.2 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การประเมินที่มีมาตรฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน ดังที่ ภารดี อนันต์นาวิ (2552) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งเสริมให้

ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีการเทียบโอน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการ และอื่น, ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมสร้างแนวปฏิบัติของการวัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อเป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษาผลการเรียนและการสำเร็จตามหลักสูตรสอดคล้องกับ คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินที่มีมาตรฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนซึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนร่วมกับครูและฝ่ายวิชาการให้คำแนะนำแก่ครู เกี่ยวกับให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร

3.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน ดังที่ จิตมา วรรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ หรือเทคนิควิธีการใด ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพผลการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจได้ดี ถูกต้อง และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยนักเรียนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนครูควรให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก และอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ภารดี อนันต์นาวิ (2557) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ การส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือในการผลิต และการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ

การศึกษารวมถึงการส่งเสริมการสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีส่วนร่วม ในการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนขอครูเพื่อให้เกิดประสิทธิผล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ รุ่งรัชดาพร เวชชาติ (2550) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ภาวิตา ธาราศิริสุทธิ (2550) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในกิจกรรมหรือความพยายามต่าง ๆ ของบุคลากรทางการศึกษา ที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ร่วมวิชาชีพให้ปฏิบัติการทางด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนองนโยบาย และเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษาหรือโรงเรียน

3.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผลหลักสูตรให้มีคุณภาพ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างเป็นระบบในการจัดการศึกษา เป็นแผนการจัดการเรียนการสอน โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียนวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่กระบวนการ (Process) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษาที่มุ่งฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ จุรณี เก้าเอี้ยน (2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศสู่มาตรฐาน เพื่อให้เกิดทักษะ เจตคติ ค่านิยม พัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน และเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนก้าวหน้า บุคคลที่นำพาสิ่งเหล่านี้ให้ ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับจิตติมา วรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการเน้นงานเกี่ยวกับการจัดทำ หรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทั้งด้านจุดมุ่งหมาย จัดกิจกรรม

การเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน การวัดและการประเมินผลเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมมีคุณภาพและทันต่อความเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีนโยบาย ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนารวมถึงแสวงหา นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดควร ส่งเสริมการนำแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก ไปปรับใช้ในสถานศึกษาให้สอดคล้องตามบริบท และสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นการพัฒนาด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมมีการกำหนดและวางแผนนโยบายตลอดจน ดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยกำหนดขอบเขตงาน เช่น ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานบุคคล

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก จากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิจัยและอาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขติดตามการวิจัยครั้งนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่เอื้อเฟื้อสถานที่อนุญาตให้ดำเนินการทำวิจัย และให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

2542. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ตซินดิเคท.

คัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม. 4(2), 127-136

จตุณี แก้วเย็น. (2556). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา:

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ.

ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.

พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

เฉลิมพล จันดา และเหมมิญญ์ ชนภัทรมีมณี. (2561) การพัฒนา

แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25.

วารสารและนิตยสารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

9(1), 51-62.

ชนิตา ชัยคุกวัดณ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษา

แบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่

สมุทรปราการ. วารสารวิจัย มทร. รามคำแหง มนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์, 2 (1), 34-44.

ทสณี วงศ์เย็น. (2555). การบริหารงานวิชาการ. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เทพยุดา เสนาฤทธิ์. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล

จังหวัดนนทบุรี. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(39), 175-184.

นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ

ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. วารสารมหาวิทยาลัย

มหาสารคามราชภัฏวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 11(1), 163-175.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10).

กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ. (2550). การจัดและการบริหารงานวิชาการ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาวดี อนันต์นาวี. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร

การศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ.

กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2555). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศิวกกร ตั้งจิตตาทรรณ. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภูเขต 1.

วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามราชภัฏวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด,

13(1), 133-144.

สมยศ นาวิก. (2554). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. (2567).

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สืบค้นจาก

<https://sesao-ret.go.th/o4/>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทาง

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้

คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติ*

พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ: สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*

(พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

อุทุมพร จามรมาน, และคณะ. (2553). *การควบคุมการวัดประเมิน*

และการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.